

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 19 Μαΐου 2023 με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Μέλος- Εισηγήτρια, Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 10.04.2023 υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 520/11.04.2023 προδικαστική προσφυγή της ένωσης εταιρειών, με την επωνυμία: «... Ε.Π.Ε. - ...», η οποία συγκροτείται από τους εξής οικονομικούς φορείς: (α) «... ...», με διακριτικό τίτλο «... Ε.Π.Ε.» (β) «...», με διακριτικό τίτλο «...» (εφ' εξής η «προσφεύγουσα» ή η «προσφεύγουσα ένωση»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της: «... (...))» (εφ' εξής η «αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ένωσης εταιρειών, με την επωνυμία «...», η οποία απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη: α) την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, με την επωνυμία «...», και β) την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, με την επωνυμία «...», (εφ' εξής η «παρεμβαίνουσα» ή η «παρεμβαίνουσα ένωση») όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης, υπ' αριθμό 110/21-03-2023, απόφασης της αναθέτουσας Αρχής, κατά το μέρος της που αποδέχεται την προσφορά της «...» ως ένωση εταιρειών με τον φορέα «...» και την επωνυμία «...» και βαθμολογεί αυτήν με 145 βαθμούς.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα ζητεί την απόρριψη της κρινόμενης προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1.Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής προκύπτει, ότι έχει καταβληθεί το ηλεκτρονικό παράβολο ποσού 1.330,65 €. (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2.Επειδή, με την υπ' αριθμό 03/2022 διακήρυξη, προκηρύχθηκε διεθνής ανοικτός δημόσιος διαγωνισμός για το έργο «...», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 266.129,03 € μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής. Η εν λόγω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 22.11.2022 με Α.Δ.Α.Μ, καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό

3.Επειδή η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, άνευ Φ.Π.Α., και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή (α) έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα έλαβε γνώση της προσβαλλόμενης την 29.03.2023 μέσω του ΕΣΗΔΗΣ και άσκησε την προσφυγή την 10.04.2023 (κατά παρέκταση δεδομένου ότι η 08.04.2023 και η 09.04.2023 ήταν ημέρες Σάββατο και Κυριακή αντίστοιχα, άρα εξαιρετές) αποστέλλοντας την προσφυγή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στην ΕΑΔΗΣΥ, λόγω τεχνικής αδυναμίας του ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες. Με την προσφυγή της κατέθεσε και το έγγραφο με ΑΠ 15624/30.03.203 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όπου ανεφέροντο επί λέξει τα εξής: *«...το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ θα τεθεί εκτός λειτουργίας την Παρασκευή 07.04.2023 και ώρα 15:00 προκειμένου να εκτελεστούν οι απαραίτητες εργασίες αναβάθμισης. Το υποσύστημα θα τεθεί*

εκ νέου σε παραγωγική λειτουργία τη Τρίτη 11.04.2023 και ώρα 09.00 πμ...».

Το άρθρο 8 παρ. 4 ΠΔ 39/2017 ορίζει ότι: «4. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η οποία πιστοποιείται από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ή σε περίπτωση που η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στην ΑΕΠΠ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail). Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της από την ΑΕΠΠ μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή της προσφυγής, η ΑΕΠΠ ειδοποιεί ηλεκτρονικά τον προσφεύγοντα για την παραλαβή της προσφυγής και τον αριθμό πρωτοκόλλου αυτής.».

Επομένως, η προσφυγή ασκήθηκε παραδεκτώς μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου λόγω της τεχνικής αδυναμίας του ΕΣΗΔΗΣ, δεδομένου ότι η κατάθεση προδικαστικής προσφυγής κατά την ανωτέρω ημερομηνία (10.04.2023) μπορούσε να λάβει χώρα μόνο με την κατάθεση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ (Α670/2021 ΑΕΠΠ, σκ. 11), και (β) ασκήθηκε με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017. Τέλος, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας περί του απαραδέκτου της προσφυγής, μετ' επικλήσεως της υπ' αριθμό 962/2022 απόφασης του Δ.ΕΦ.ΑΘ (Ακυρ.), είναι απορριπτέοι. Τούτο, διότι η ως άνω δικαστική απόφαση αφορούσε σε περίπτωση ηλεκτρονικής κατάθεσης προσφυγής στο ΕΣΗΔΗΣ. Αναλυτικότερα, δυνάμει της ανωτέρω δικαστικής απόφασης, ακυρώθηκε η υπ' αριθμό 234,235,236/2022 απόφαση της ΑΕΠΠ, με την οποία είχαν απορριφθεί ως εκπρόθεσμες τρεις προδικαστικές προσφυγές, που ασκήθηκαν ηλεκτρονικά μέσω ΕΣΗΔΗΣ, κατά παρέκταση λόγω τεχνικής αδυναμίας του ΕΣΗΔΗΣ, με το σκεπτικό, ότι προβλέπεται η κατάθεση προδικαστικής προσφυγής μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όταν υπάρχει τεχνική αδυναμία του ΕΣΗΔΗΣ και, ως εκ τούτου, δεν παρατείνεται η προθεσμία άσκησης της προσφυγής (βλ. ιδίως σκ. 40 της ως άνω απόφασης της ΑΕΠΠ «...Η δε τεχνική αδυναμία της λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθιστά δυνατή την παραδεκτή άσκηση προδικαστικής προσφυγής δια της αποστολής μηνύματος ηλεκτρονικού

ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ αντί της κατάθεσής της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και δεν αναστέλλει ή παρατείνει τις νόμιμες προθεσμίες για την άσκησή της και δη κατόπιν απόφασης της αναθέτουσας αρχής.»). Όμως, το δικάσαν δικαστήριο έκριν, ότι η προθεσμία προς ηλεκτρονική κατάθεση της προσφυγής παρατείνεται, όταν υπάρχει τεχνική αδυναμία λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ.

5.Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκείται η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, καθώς βάλλει κατά της τεχνικής προσφοράς και βαθμολόγησης συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η σύμβαση.

6.Επειδή, η αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την προσφυγή στις 20.04.2023 στους συμμετέχοντες και θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να λάβουν γνώση και ν' ασκήσουν ενδεχομένως το δικαίωμα παρέμβασής τους. Η δε παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως, στις 28.04.2023, την παρέμβασή της μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ, το δε έννομο συμφέρον της είναι πρόδηλο, αφού έχει γίνει δεκτή προσφορά της.

7.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε τις απόψεις της, σχετικά με την κρινόμενη προσφυγή, στις 28.04.2023, οι οποίες όμως δεν λαμβάνονται υπ' όψη ως εκπρόθεσμες, καθώς η προσφεύγουσα είχε κοινοποιήσει με email (στο ...) την προσφυγή στην αναθέτουσα στις 10.04.2023. Η δε αναθέτουσα δεν επάγεται με τις απόψεις της, ότι το email αυτό δεν λειτουργούσε ή δεν το έλαβε. Τα όσα δε αναφέρει στις απόψεις της αφορούν στην επικοινωνία του ΕΣΗΔΗΣ και δεν ασκούν επιρροή εν προκειμένω, αφού η προσφυγή, λόγω τεχνικής αδυναμίας, είχε ασκηθεί και κοινοποιηθεί με email. Προς αντίκρουση των ως άνω απόψεων, η προσφεύγουσα κατέθεσε εμπροθέσμως υπόμνημα στις 03.05.2023, το οποίο λαμβάνεται υπ' όψη από το παρόν Κλιμάκιο.

8. Επειδή, στον εν θέματι διαγωνισμό συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα ένωση και η ένωση οικονομικών φορέων «....» και «....», με την επωνυμία «....». Με την προσβαλλόμενη αποφασίσθηκε: (1) η «αποδοχή των προσφορών που έχουν κατατεθεί στον συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ των υποψήφιων αναδόχων: (α) «.... ..ΕΠΕ σε ένωση με την εταιρεία και επωνυμία της ένωσης «.... Ε.Π.Ε. -» με αρ.

προσφοράς 317684 και (β) «....» σε ένωση με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με την επωνυμία «....» και επωνυμία της ένωσης «....» με αριθμό προσφοράς 321064, διότι έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα, σύννομα, με όλα τα αναγκαία έγγραφα, νομιμοποιητικά για την συμμετοχή τους στη διαδικασία», και (2) η «αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών που έχει ως εξής: (α) για την συμμετέχουσα «....ΕΠΕ σε ένωση με την εταιρεία και επωνυμία της ένωσης «.... Ε.Π.Ε. -», βαθμολογία τεχνικής προσφοράς 134,40 και (β) για τη συμμετέχουσα «....» σε ένωση με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με την επωνυμία «....» και επωνυμία της ένωσης «....» βαθμολογία τεχνικής προσφοράς 145». Κατά της ανωτέρω απόφασης στρέφεται η προσφεύγουσα για τους λόγους, που αναφέρονται στην προσφυγή της.

9. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της τεχνικής προσφοράς της ένωσης «....», διότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, *«...αφενός μεν διότι το Πιστοποιητικό κατά το πρότυπο ISO του μέλους τηςδεν καλύπτει το ζητούμενο πεδίο εφαρμογής των Υπηρεσιών Δημοσιότητας και Μάρκετινγκ, αφετέρου δε διότι το μέλος της υπέπεσε σε ψευδή/ανακριβή δήλωση διατυπώνοντας μέσω του ΕΕΕΣ του ότι ΔΗΘΕΝ πληροί την ζητούμενη απαίτηση, μέσω της απάντησης ΝΑΙ στο οικείο ερώτημα....»*.

10.Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Κατ' αρχάς, σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της διακήρυξης, αντικείμενο του εν θέματι διαγωνισμού είναι η δημιουργία προγράμματος δικτύωσης δήμων και ανάπτυξης δεξιοτήτων για την κλιματική αλλαγή, την πράσινη μετάβαση και την ανθεκτικότητα στην Ελλάδα. Κατά δεύτερον, το άρθρο 2.2.7 της διακήρυξης, με τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» ορίζει, ότι: **«Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: i) Το πρότυπο Πιστοποίησης Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας με πεδίο εφαρμογής Υπηρεσιών Δημοσιότητας και Μάρκετινγκ ISO 9001:2015 ή μεταγενέστερο του εν ισχύ από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης, διαπιστευμένο από τον ΕΣΥΔ ή ισότιμο οργανισμό, με πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης την παροχή υπηρεσιών περιβαλλοντικών δράσεων και δράσεων αντιμετώπισης κλιματικής αλλαγής. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η ανωτέρω**

απαίτηση καλύπτεται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης...». Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου και δεν αμφισβητείται, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε με την προσφορά της τα ακόλουθα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας, κατά το πρότυπο ISO9001: α) το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης «...» υπέβαλε ISO 9001:2015 με πεδίο εφαρμογής «Παροχή Υπηρεσιών Περιβαλλοντικών Δράσεων και Δράσεων Αντιμετώπισης της Κλιματικής Αλλαγής. Δράσεις εκπαίδευσης/κατάρτισης. Διαχείριση και Υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων» και β) το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης «...», υπέβαλε ISO 9001:2015 με πεδίο εφαρμογής «Σχεδιασμός, Διαχείριση και εκτέλεση ευρωπαϊκών και εθνικών συγχρηματοδοτούμενων έργων (υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, έρευνας και φύτευσης δημόσιων χώρων, υλοποίηση δράσεων κοινωνικής ενσωμάτωσης μέσω του αθλητισμού, υλοποίηση δράσεων κοινωνικής ενσωμάτωσης μέσω σύνδεσης με τη φύση, υλοποίηση προγραμμάτων κυκλικής οικονομίας, παροχή υπηρεσιών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης) παροχή μη τυπικής εκπαίδευσης». Όμως τα ανωτέρω επίμαχα ISO όχι μόνο δεν περιλαμβάνουν στο λεκτικό τους την λέξη «Μάρκετινγκ» αλλά και δεν καλύπτουν το πεδίο εφαρμογής «Μάρκετινγκ». Τούτο, διότι, από πληροφορίες στο διαδίκτυο που είναι ελεύθερες και προσβάσιμες στον καθένα άνευ ετέρου, προκύπτει, ότι πεδίο εφαρμογής του μάρκετινγκ είναι η οργάνωση και διαχείριση των ανταλλαγών (φυσικών και άυλων αγαθών, πληροφοριών, διαχρονικών σχέσεων, εμπειριών) μεταξύ της επιχείρησης και της αγοράς, με τρόπο που να ικανοποιεί τους πελάτες της επιχείρησης και να επιτυγχάνονται οι στόχοι της επιχείρησης. Ως προς το περιεχόμενό του, το μάρκετινγκ περιλαμβάνει ένα σύνολο από διαδικασίες, μεθόδους και εργαλεία: 1. Την έρευνα αγοράς και την ανάλυση της αγοραστικής συμπεριφοράς του καταναλωτή, 2. Την τμηματοποίηση της αγοράς, την επιλογή της αγοράς, στην οποία θα απευθυνθεί η επιχείρηση, και την επιλογή της στρατηγικής διαφοροποίησης (τοποθέτησης) του προϊόντος σε σχέση με τον ανταγωνισμό, 3. Την διαχείριση μιας γκάμας προϊόντων και των χαρακτηριστικών της (χαρτοφυλάκιο προϊόντων), 4. Την τιμολογιακή πολιτική των προϊόντων, 5. Την επιλογή και διαχείριση των μεσαζόντων, μέσω των οποίων θα πουληθούν τα προϊόντα στον τελικό καταναλωτή, 6. Τα μέσα επικοινωνίας και προώθησης των προϊόντων, 7. Τη διαχείριση των σχέσεων με

τους πελάτες, και 8. Την σωστή οργάνωση και συντονισμό όλων των ανωτέρω εργασιών και των δαπανών τους, μέσα από μια διαδικασία προγραμματισμού, παρακολούθησης και ελέγχου των ενεργειών και των αποτελεσμάτων τους. Οι αποφάσεις, που αφορούν στα προϊόντα, στην τιμολόγηση, στα δίκτυα διανομής και στην επικοινωνία, ονομάζονται συνήθως «μείγμα μάρκετινγκ» (βλ. βιβλίο των Σ.Δημητριάδη, Α.Μ Τζωρτζάκη «Μάρκετινγκ: Αρχές, Στρατηγικές Εφαρμογές», Εκδόσεις Rosili 2010). Οι δε ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, ότι οι δράσεις, που αναφέρονται στα πιστοποιητικά ISO, αρκούν για να καλύψουν το «μάρκετινγκ» είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, καθώς το «μάρκετινγκ» είναι μία πιο «σύνθετη» διαδικασία, που περιλαμβάνει πλήθος μεθόδων και εργαλείων και όχι μόνο δράσεις, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα. Τέλος, οι ειδικότεροι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ως προς την ψευδή δήλωση προβάλλονται αλυσιτελώς, αφού η προσφορά της παρεμβαίνουσας ήταν άνευ ετέρου απορριπτέα. Εν όψει των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, αφού η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί και να αποκλεισθεί από την περαιτέρω διαγωνιστική διαδικασία.

11.Επειδή, με το α' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ισχυριζόμενη, ότι αυτή ήταν απορριπτέα, διότι η Μαρία Λογοθέτη, που προτάθηκε από την παρεμβαίνουσα ως «Υπεύθυνος-Συντονιστής του Έργου», δεν έχει δεκαετή αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία, με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση, όπως απαιτείται από την διακήρυξη, συγκεκριμένα δε, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η μοναδική επαγγελματική εμπειρία του εν λόγω μέλους, αναφορικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, είναι αυτή της συνεργασίας της το 2013 με τον πρώην Δήμαρχο Γεώργιο Καμίνη.

12. Επειδή, αναφορικά με το α' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Κατ' αρχάς, το άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης ορίζει τα εξής: *«...Επιπρόσθετα, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέσουν Ομάδα Έργου με αποδεδειγμένη επαγγελματική ενασχόληση, εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σχετική με το αντικείμενο του έργου. Η Ομάδα Έργου του Αναδόχου πρέπει να αποτελείται από ικανό αριθμό στελεχών με την απαιτούμενη τεχνική κατάρτιση και αποδεδειγμένη εμπειρία στα γνωστικά αντικείμενα του έργου. Συγκεκριμένα, η Ομάδα Έργου πρέπει να αποτελείται*

από τουλάχιστον επτά (7) στελέχη με κατ' ελάχιστον τα παρακάτω προσόντα: • **Έναν (1) Υπεύθυνο – Συντονιστή του Έργου**, ο οποίος θα πρέπει να διαθέτει: Πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και τουλάχιστον δέκα (10) έτη αποδεδειγμένης επαγγελματικής εμπειρίας με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και στον σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικών και έργων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο με έμφαση στην κλιματική αλλαγή.». Εν προκειμένω, από το βιογραφικό της ..., προκύπτει, ότι η μόνη επαγγελματική εμπειρία της είναι η συνεργασία της από τον Μάρτιο του 2013. Σημειωτέον ότι στο επίμαχο βιογραφικό δεν αναγράφεται το πότε έληξε η ανωτέρω συνεργασία. Επομένως, κατ' αποδοχή των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, το εν λόγω μέλος δεν διαθέτει τουλάχιστον δέκα (10) έτη αποδεδειγμένης επαγγελματικής εμπειρίας με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση, και ως εκ τούτου το α' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό.

13.Επειδή, με το β' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ισχυριζόμενη, ότι αυτή ήταν απορριπτέα, διότι η ..., που προτάθηκε από την παρεμβαίνουσα ως «Αναπληρωτής Υπεύθυνος της ομάδας έργου», δεν έχει επταετή αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία, με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και στον σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με έμφαση στην κλιματική αλλαγή και στην ανθεκτικότητα, όπως απαιτείται από τη διακήρυξη.

14.Επειδή, αναφορικά με το β' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Κατ' αρχάς, το άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης ορίζει τα εξής: «...Επιπρόσθετα, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέσουν Ομάδα Έργου με αποδεδειγμένη επαγγελματική ενασχόληση, εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σχετική με το αντικείμενο του έργου. Η Ομάδα Έργου του Αναδόχου πρέπει να αποτελείται από ικανό αριθμό στελεχών με την απαιτούμενη τεχνική κατάρτιση και αποδεδειγμένη εμπειρία στα γνωστικά αντικείμενα του έργου. Συγκεκριμένα, η Ομάδα Έργου πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον επτά (7) στελέχη με κατ' ελάχιστον τα παρακάτω προσόντα:..

- **Έναν (1) Αναπληρωτή Υπεύθυνο του Έργου**, ο οποίος θα πρέπει να διαθέτει: Πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και επτά (7) έτη αποδεδειγμένη

επαγγελματική εμπειρία με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και στο σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με έμφαση στην κλιματική αλλαγή και στην ανθεκτικότητα». Εν προκειμένω, όμως οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι. Και αυτό, διότι από το βιογραφικό της κ.προκύπτει ότι αυτή διαθέτει αξιόλογη εργασιακή εμπειρία «στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων πολιτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, την παρακολούθηση και χρηματοδότηση έργων δημοσίου συμφέροντος που διαχειρίζονται αστικούς κινδύνους και αναπτυξιακές προκλήσεις του 21ου αιώνα και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και διαχείριση αλλαγών, έχει αναλάβει ανώτερες διοικητικές και συμβουλευτικές θέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό τόσο στην τοπική και κεντρική δημόσια διοίκηση όσο και σε διεθνείς οργανισμούς και μη κερδοσκοπικούς φορείς με σημαντική δημόσια έκθεση και διαθέτει εμπειρία σε πρωτοβουλίες και δίκτυα της κοινωνίας των πολιτών, είναι συν-ιδρύτρια του», όπως συνομολογείται με την παρέμβαση (σελ. 22). Επισημαίνεται, ότι η έχει εργασθεί και σε προγράμματα αναφορικά με το κλίμα (βλ. το βιογραφικό της, όπου αναφέρονται «CLimate programs»), ενώ η εργασιακή της εμπειρία προσμετρείται από την 01.10.2006, με ανάληψη καθηκόντων σε ανώτερες διοικητικές και συμβουλευτικές θέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τόσο στην τοπική και κεντρική δημόσια διοίκηση, όσο και σε διεθνείς οργανισμούς και μη κερδοσκοπικούς φορείς με σημαντική δημόσια έκθεση, συμπεριλαμβανομένης της πιο πρόσφατης τοποθέτησής της ως συμβούλου-εμπειρογνώμονα στην επιτροπή του UNDRR για τις «Ανθεκτικές Πόλεις 2030 Ευρώπη και κεντρική Ασία». Εν ολίγοις, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς, ως προς το γιατί η Κωνσταντίνα Καρύδη δεν διαθέτει επταετή αποδεδειγμένη εμπειρία, και άρα οι ισχυρισμοί της είναι απορριπτέοι ως αόριστοι και αναπτόδεικτοι. Άλλωστε, η προσφεύγουσα ήταν αυτή που έφερε το βάρος ορισμένης επίκλησης και απόδειξης και δη, ήδη δια της προσφυγής της, των προϋποθέσεων που απαιτούντο για την στήριξη των αιτιάσεων της (1256,1257,1258,1259/2022 ΕΑΔΗΣΥ, σελ. 129). Εξ άλλου, η αποδοχή αόριστων αιτιάσεων της προσφυγής θα μετακύλιε ανεπίτρεπτα το βάρος απόδειξης στην παρεμβαίνουσα εταιρεία (ΔΕφΑΘ 1379/2022 σκ. 14). Εν όψει των ανωτέρω, το β' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής είναι απορριπτέο.

15.Επειδή, με το γ' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ισχυριζόμενη, ότι αυτή ήταν απορριπτέα, διότι ο ..., που προτάθηκε από την παρεμβαίνουσα ως «Υπεύθυνος Δικτύωσης», δεν έχει πενταετή αποδεδειγμένη εμπειρία με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση, στην υλοποίηση πολιτικών στην τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και σε αντίστοιχο φορέα υλοποίησης δικτύωσης πόλεων. Η προσφεύγουσα με την προσφυγή της, αναφορικά με το ως άνω μέλος, παραθέτει απλώς την εμπειρία του εν λόγω μέλους, όπως αυτή προκύπτει από το βιογραφικό του, και επικαλείται μόνον ότι: *«ΟΥΔΟΛΩΣ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΠΟΛΕΩΝ καθότι όσα περιγράφονται παραπάνω καμία συσχέτιση δεν παρουσιάζουν με το συγκεκριμένο ζητούμενο»*.

16.Επειδή, αναφορικά με το γ' σκέλος του δεύτερου λόγου της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Κατ' αρχάς, το άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης ορίζει τα εξής: *«...Επιπρόσθετα, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέσουν Ομάδα Έργου με αποδεδειγμένη επαγγελματική ενασχόληση, εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σχετική με το αντικείμενο του έργου. Η Ομάδα Έργου του Αναδόχου πρέπει να αποτελείται από ικανό αριθμό στελεχών με την απαιτούμενη τεχνική κατάρτιση και αποδεδειγμένη εμπειρία στα γνωστικά αντικείμενα του έργου. Συγκεκριμένα, η Ομάδα Έργου πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον επτά (7) στελέχη με κατ' ελάχιστον τα παρακάτω προσόντα:..*

- **Έναν (1) Υπεύθυνο δικτύωσης** ο οποίος θα πρέπει να διαθέτει: Πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και πέντε (5) έτη αποδεδειγμένης επαγγελματικής εμπειρίας με εξειδίκευση στην τοπική αυτοδιοίκηση, στην υλοποίηση πολιτικών στην τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και σε αντίστοιχο φορέα υλοποίησης δικτύωσης πόλεων.»

Εν προκειμένω, οι οικείοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Τούτο, διότι από το βιογραφικό του ..., προκύπτει, ότι αυτός ήταν σύμβουλος της Εταιρείας Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής του Δήμου σε ζητήματα, που αφορούν στην αστική ανάπτυξη, για την περίοδο 01.05.2018 έως 30.06.2021. Διετέλεσε επικεφαλής της πλατφόρμας «συνΑθηνά» του Δήμου για την κοινωνία των πολιτών, για την περίοδο 31/12/2015-31/03/2018. Ενώ από την

01.04.2021 έως σήμερα είναι διεθνής εμπειρογνώμονας και συνεργάτης της «Urban Innovative Actions» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ζητήματα που άπτονται στο σχεδιασμό, της έρευνας και δράσης της σύγχρονης πόλης. Τέλος, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι και όλως αόριστοι και αναπόδεικτοι και άρα απορριπτέοι. Τούτο, διότι η προσφεύγουσα ουδέν επικαλείται, ως προς το γιατί η εργασιακή εμπειρία του δεν συσχετίζεται με τα απαιτούμενα από την διακήρυξη για τον «Υπεύθυνο δικύωσης». Εν όψει των ανωτέρω, το γ' σκέλος του δεύτερου λόγου είναι απορριπτέο.

17.Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα επικαλείται ότι οι ανωτέρω προβληθείσες πλημμέλειες της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ως εκτίθενται στους πρώτο και δεύτερο λόγο αυτής, δεν είναι επιδεκτικές διευκρινίσεων κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

18.Επειδή, αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Βάσει των εκτεθέντων στις σκέψεις 10 και 12, η προσφορά της παρεμβαίνουσας ήταν απορριπτέα. Ως προς αυτές τις πλημμέλειες, κατ' αποδοχή των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, δεν είναι εφαρμόσιμο το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, καθώς δεν συντρέχει νόμιμος λόγος πρόσκλησης της παρεμβαίνουσας από την αναθέτουσα Αρχή προς συμπλήρωση ή διευκρίνιση στοιχείων. Τούτο, διότι, ως έχει κριθεί (Δ.Εφ.Χανίων 18/2022): *«21... δεν πρόκειται για ασάφεια, η οποία θα ήταν δυνατό να αρθεί με την παροχή διευκρινίσεων κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, ακόμη και μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 42 του ν. 4782/2021, το οποίο εφαρμόζεται εν προκειμένω. Τούτο δε, καθόσον η αναθέτουσα αρχή έχει βάσει της τελευταίας αυτής διάταξης σχετική δυνατότητα να καλέσει τον διαγωνιζόμενο να συμπληρώσει στοιχεία του φακέλου του (και όχι δέσμια αρμοδιότητα, όπως προβάλλει η αιτούσα), όπως προκύπτει τόσο από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4782/2021, όπου ορίζεται ότι «με τη νέα διατύπωση του άρθρου 102, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή συμπληρωθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο υποψηφιότητας», όσο και από το γεγονός ότι η δυνατότητα αυτή παρέχεται υπό προϋποθέσεις, ήτοι εφόσον δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα, με τρόπο ώστε να του δίνεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετοχόντων και εφόσον η διευκρίνιση-συμπλήρωση αφορά στοιχεία ή δεδομένα αντικειμενικώς*

εξακριβώσιμα (βλ. σχετ. αιτιολογική έκθεση). Άλλωστε, και η νέα (μετά την τροποποίηση με το ν. 4782/2021) διατύπωση της διάταξης του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 ουσιαστικά υιοθετεί τη διατύπωση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (άρθρο 56 παρ.4), σύμφωνα με την οποία η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να ζητεί από τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν τα δικαιολογητικά τους, τηρουμένων, όμως, απολύτως των αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας. Η ανωτέρω, όμως, δυνατότητα συμπλήρωσης-διευκρίνισης προϋποθέτει αναγκαίως να έχει προηγηθεί σχετική απάντηση/εγγραφή, περίπτωση που δεν ισχύει εν προκειμένω, ενόψει της παντελούς ελλείψεως σχετικής απάντησης εκ μέρους της αιτούσας στα ανωτέρω ερωτήματα του ΤΕΥΔ, η δε συμπλήρωση αυτών θα συνιστούσε μεταγενέστερη (μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών) τροποποίηση της προσφοράς που έχει υποβληθεί κατά καταστρατήγηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της νομιμότητας (πρβλ. ΕπΑνΣτΕ 346/2017, 184/2017, 135/2018), δεδομένου ότι κατά τα προαναφερόμενα (σκέψη 12 της παρούσας) δεν είναι δυνατή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής η αναπλήρωση μη υποβληθέντων στοιχείων ή πληροφοριών (πρβλ. ΣτΕ 827/2019, 1490/2019 κ.ά.).». Συνεπώς, ο τρίτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

19.Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας ήταν απορριπτέα, λόγω μη πλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου Κ5, και σε κάθε περίπτωση ήταν εσφαλμένη η βαθμολογήσή της για το επίμαχο κριτήριο. Τούτο, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας: «...Στην κριθείσα περίπτωση, η προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης βαθμολογήθηκε για το κριτήριο Κ5 με 145 βαθμούς...Η βαθμολογία όμως αυτή και συνακόλουθα η ως άνω αιτιολόγησή της είναι εσφαλμένες διότι πουθενά στην τεχνική προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης δεν αποτυπώνεται η ανθρωποπροσπάθεια των στελεχών της ομάδας έργου της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης ανά παραδοτέο, παρά μόνον στον πίνακα ομάδας έργου αναγράφονται συνολικά οι ανθρωπομήνες απασχόλησης ανά στέλεχος. Όμως, ελλείπει στοιχεία που αντιστοιχίζουν την ανθρωποπροσπάθεια των στελεχών της ομάδας έργου ανά παραδοτέο ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ πλήρως οι απαιτήσεις του Κριτηρίου Κ5

ως προς την συσχέτιση των μελών της Ομάδας Έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα της Σύμβασης, οπότε, ΕΣΦΑΛΜΕΝΩΣ έγινε αποδεκτή η προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης ως πληρούσα τις απαιτήσεις του επίμαχου κριτηρίου, η οποία θα έπρεπε να κριθεί απορριπτέα λαμβάνοντας βαθμολογία μικρότερη των 100 βαθμών, και πάντως δοθείσης της επίμαχης πλημμέλειας ΕΞΙΣΟΥ ΕΣΦΑΛΜΕΝΩΣ βαθμολογήθηκε αυτή με 145 βαθμούς για το συγκεκριμένο κριτήριο...».

20.Επειδή, αναφορικά με τα τιθέμενα ζητήματα του τέταρτου λόγου της προσφυγής, στην διακήρυξη ορίζονται τα εξής: **Άρθρο 2.3.1 με τίτλο «Κριτήριο ανάθεσης»:** «Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων:... **K5** Συσχέτιση μελών της Ομάδας Έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα της Σύμβασης - Φόρτιση ανθρωποπροσπάθειας στην υλοποίηση της σύμβασης με βάση το χρονοδιάγραμμα.». **Άρθρο 2.3.2 με τίτλο «Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών»:** «Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 150 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο: $T = \sigma_1\chi K_1 + \sigma_2\chi K_2 + \sigma_3\chi K_3 + \sigma_4\chi K_4$ Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Για την αξιολόγηση των προσφορών και την τελική κατάταξη των υποψηφίων δεν θα ληφθεί υπόψη η αυτόματη κατάταξη του Συστήματος, αλλά θα χρησιμοποιηθεί ο ακόλουθος τύπος, ο οποίος περιλαμβάνει συντελεστή βαρύτητας τόσο για την τεχνική όσο και για την οικονομική προσφορά. Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη τιμή (A) της σχέσης: A

= $0,80x (T/Tmax) + 0,20x (Omin/O)$ όπου: $T =$ Συνολική βαθμολογία τεχνικής προσφοράς, $Tmax =$ Συνολική βαθμολογία της καλύτερης τεχνικής προσφοράς, $Omin =$ τιμή χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς, $O =$ τιμή οικονομικής προσφοράς».

21.Επειδή, αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι: Στην διακήρυξη, για το κριτήριο Κ5, ορίζονται τα εξής: «Συσχέτιση μελών της Ομάδας Έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα της Σύμβασης - Φόρτιση ανθρωποπροσπάθειας στην υλοποίηση της σύμβασης με βάση το χρονοδιάγραμμα.». Από την ανωτέρω διατύπωση προκύπτει, ότι το επίμαχο κριτήριο είναι διττό: α) το πρώτο σκέλος του αναφέρεται στην συσχέτιση των μελών της ομάδας έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα χωρίς ανθρωποφόρτιση, β) το δεύτερο σκέλος του αναφέρεται η ανθρωποφόρτιση, η οποία και ζητείται για το χρονοδιάγραμμα, δηλαδή το σύνολο του έργου. Εν προκειμένω, στην τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας ένωσης, υπάρχει πίνακας ανθρωποφόρτισης για την υλοποίηση της σύμβασης στο σύνολό της, ενώ επίσης παρατίθεται αναλυτική περιγραφή για την συσχέτιση των μελών της ομάδας έργου με τις δράσεις και τα παραδοτέα της σύμβασης. Ανθρωποπροσπάθεια ανά παραδοτέο δεν απαιτείται σε κανένα σημείο της διακήρυξης και συνεπώς οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν απορριπτέοι, ως κείμενοι εκτός του κανονιστικού πλαισίου της διακήρυξης. Επομένως, ο τέταρτος λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος.

22.Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει η προδικαστική προσφυγή να γίνει δεκτή, ν' απορριφθεί η παρέμβαση, ν' ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της «...», ως ένωση εταιρειών με τον φορέα «...» και την επωνυμία «...», και βαθμολόγησε αυτήν με 145 βαθμούς.

23.Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο στην προσφεύγουσα. (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Αριθμός Απόφασης: 862 /2023

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 19 Μαΐου 2023 και εκδόθηκε στις 8 Ιουνίου 2023 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ